

Kosovo Property Claims Commission
Komisioni i Kërkesave Pronësore të Kosovës
Komisija Kosovske Agencije za Imovinu

Nazim Gafurri 31 (Miladin Popovic)
Prishtinë

Tel: +381 (0) 38 249-918

Fax: +381 (0) 38 249-919

E-mail: mailbox@kpaonline.org

VENDIM

PANELI NR. 1

VENDIMI NR.: KPCC/D/A/44/2009
DATA E VENDIMIT: 11/06/2009

URDHËR

(1) Në Kërkesat Nr.10325, 10327 dhe 00258, Komisioni

vendos që

Paraqitësi i kërkesës apo bartësi i së drejtës pronësore, siç mund të jetë rasti, ka dëshmuar pronësinë mbi pronën e kërkuar, apo mbi pjesën e tillë siç është specifikuar në vendimin përkatës individual;

(2) Në kërkesat e përmendura në përmendura në paragrafin (1) të mësipërm, Komisioni

urdhëron që

(a) Paraqitësit të kërkesës apo bartësit të së drejtës pronësore, siç mund të jetë rasti, t'i jepet posedimi i pronës së kërkuar;

(b) Pala përgjegjëse dhe çdo person tjetër i cili ka uzurpuar pronën, ta lirojë atë brenda 30 (tridhjetë) ditësh nga dita e pranimi të këtij urdhri; dhe

(c) Nëse pala përgjegjëse apo çdo person tjetër i cili ka uzurpuar pronën dështon të përmbush urdhrin për lirim të pronës brenda kohës së dhënë, ata do të dëbohen nga prona;

(3) Në rastet kur ka më shumë se një pronar, vendimet dhe urdhri i mësipërm, nuk ndikojnë në të drejtat e asnjërit nga bashkë-pronarët përkatës

KORNIZA LIGJORE

1. Më 13 qershor 2008, Kuvendi i Republikës së Kosovës ("Kuvendi") ka miratuar Ligjin Nr. 03/L-079 duke përshtatur dhe ndryshuar Rregulloren e UNMIK-ut 2006/50 ("UNMIK/REG/2006/50") mbi zgjidhjen e kërkesave që kanë të bëjnë me pronën e paluajtshme private, përfshirë pronën bujqësore dhe komerciale. Ligji përmban një aneks ("Aneksi I") duke përshtatur dhe ndryshuar Urdhëresën Administrative të UNMIK-ut Nr. 2007/5 ("UNMIK/ADM/DIR/2007/5"), e cila zbaton UNMIK/REG/2006/50. Ligji Nr. 03/L-079 dhe Aneksi I kanë themeluar Agjencinë Kosovare të Pronës ("KPA") si agjenci të pavarur sipas Nenit 142 të Kushtetutës së Kosovës, dhe kanë ndryshuar dispozitat përkatëse të UNMIK/REG/2006/50 dhe UNMIK/ADM/DIR/2007/5 si të domosdoshme për të zbatuar ndryshimet në kornizën e aplikueshme ligjore. Në pajtueshmëri me kriteret e tyre, Ligji Nr. 03/L-079 dhe Aneksi I kanë hyrë në fuqi me publikimin e tyre në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

2. Sipas nenit 22 të UNMIK/REG/2006/50, Rregullorja pushon së aplikuari me datën 31 dhjetor 2008. Prandaj, Ligji Nr. 03/L-079 është aktualisht burimi i vetëm i autoritetit ligjor të Komisionit. Dispozitat e UNMIK/REG/2006/50 vazhdojnë të mbesin relevante vetëm ashtu siç janë inkorporuar sipas Ligjit Nr. 03/L-079

3. Sipas Nenit 10-të të Ligjit Nr. 03/L-079, i cili ka ndryshuar nenin 7.1 të UNMIK/REG/2006/50, Komisioni për Kërkesa Pronësore ("Komisioni") duhet të emërohet nga Kuvendi me nominim nga Kryetari i Gjykatës Supreme, me kusht që deri në përfundim të mbikëqyrjes ndërkombëtare mbi zbatimin e Propozimit Gjithëpërfshirës të Marrëveshjes për Statusin e Kosovës të datës 26 mars 2007, dy nga tre anëtarët, përfshirë Kryetarin, duhet të emërohen nga Përfaqësuesi Civil Ndërkombëtar. Dy anëtarët ndërkombëtarë të Komisionit janë emëruar nga Përfaqësuesi Civil Ndërkombëtar me vendimin e datës 6 mars 2009. Komisioneri vendor është emëruar me vendimin e Kuvendit të datës 12 mars 2009.

4. Nga ajo që u tha më sipër, Komisioni konsideron se është i caktuar sipas rregullave dhe është kompetent të ushtrojë funksionin e vet sipas Ligjit Nr. 03/L-079, si dhe urdhëresave dhe legjislacionit relevant për zbatim.

ARSYET PËR VENDIMIN

5. Paraqitësi i kërkesës ka të drejtë në urdhër nga Komisioni për riposedit të pronës, nëse paraqitësi i kërkesës dëshmon:

- (a) pronësinë mbi pronën e paluajtshme private, përfshirë pronën bujqësore dhe komerciale; ose
- (b) të drejtën e shfrytëzimit në lidhje me pronën e paluajtshme private, përfshirë pronën bujqësore dhe komerciale,

ku paraqitësi i kërkesës apo bartësi i së drejtës pronësore, siç mund të jetë rasti, tani nuk mund të ushtrojë të drejta të tilla pronësore, dhe ku kërkesa përfshijnë rrethanat e ndërlikura drejtpërsëdrejti me, apo që janë pasojë e konfliktit të armatosur që ka ndodhur në Kosovë mes 27 shkurtit 1998 dhe 20 qershorit 1999. (Shih nenin 3.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079.)

6. Kur paraqitësi i kërkesës paraqet kërkesë për pronësi në bazë të nenit 3.1(a) të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079, Komisioni duhet ta zgjidhë çështjen e pronësisë dhe, nëse Komisionit i është dëshmuar pronësia dhe paraqitësi i kërkesës nuk e dëshmon të kundërtën, të japë urdhër për riposeditim në dobi të paraqitësit të kërkesës apo bartësit të së drejtës pronësore, siç mund të jetë rasti. Kur paraqitësi i kërkesës paraqet kërkesë për të drejtën e shfrytëzimit të pronës në pajtim me nenin 3.1(b) të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079, Komisioni mund të shqyrtojë kërkesën me procedurë përmbledhëse dhe të lëshojë urdhër për kthimin e posedimit. (Shih nenin 3.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50, lexo bashkë me nenin 9 të Aneksit III të Urdhërësës Administrative nr. 2007/5 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079.)¹

7. Komisioni ka mbajtur seancën e tij të dymbëdhjetë prej 8-11 qershor 2009 në Prishtinë. Gjithsejt 2,370 kërkesa për pronë bujqësore i ishin paraqitur Komisionit në seancën e tij të dymbëdhjetë, nga Sekretaria Ekzekutive e KPA-së ("Sekretaria Ekzekutive"), së bashku me dokumentacionin mbështetës, raportet e përpunimit të kërkesave, raportet e verifikimit, memorandumet ligjore dhe informata tjera relevante.

8. Në seancën e Komisionit, Sekretaria Ekzekutive i ka prezantuar kërkesat Komisionit dhe i ka raportuar mbi përpunimin e kërkesave, dhe çështjet ligjore dhe dëshmuese të cilat kanë rrjedhur nga kërkesat. Më kërkesë të Komisionit, Sekretaria Ekzekutive ka ofruar informata dhe sqarime shtesë, sipas nevojës.

A. Kërkesat për pronësi

9. Në të tri kërkesat që përfshihen në këtë vendim, paraqitësit e kërkesave kërkojnë zgjidhjen e kërkesave mbi pronësinë, dhe të gjitha kanë të bëjnë me pronë bujqësore. Kërkesat tjera për pronë bujqësore që i janë referuar Komisionit në seancë, përfshihen në vendimet në vijim: vendimi KPCC/D/A/42/2009 (përfshin 2,292 kërkesa jokontestuese të cilat Komisioni ka vendosur t'i aprovojë), vendimi KPCC/D/A/43/2009 (përfshin 30 kërkesa të cilat Komisioni ka vendosur t'i refuzojë) dhe vendimi KPCC/D/A/45/2009 (përfshin 3 kërkesa për të drejtën e shfrytëzimit). 42 kërkesa tjera i janë kthyer Sekretarisë Ekzekutive nga Komisioni për shqyrtim dhe verifikim shtesë, ose janë tërhequr nga Sekretaria Ekzekutive. Gjatë seancës, një kërkesë për pronë bujqësore është ri-kategorizuar si kërkesë për pronë komerciale dhe një kërkesë për pronë banesore është ri-kategorizuar si kërkesë për pronë bujqësore.

10. Për t'i përmbushur kushtet për një kërkesë valide, paraqitësi i kërkesës apo bartësi i së drejtës pronësore, siç mund të jetë rasti, duhet të tregojë se ai ose ajo ka pasur pronësinë mbi pronën e kërkuar, dhe se tani nuk mund të ushtrojë të drejtën pronësore të tij /saj si rezultat i rrethanave që ndërlidhen drejtpërsëdrejti me, apo që janë pasojë e konfliktit të armatosur që ka ndodhur në Kosovë mes 27 shkurtit 1998 dhe 20 qershorit 1999.

¹ Duket se ka një gabim teknik në Aneksin I. Ndonëse në mënyrë të qartë paraqitet që Aneksi I kishte për qëllim të zëvendësonte në tërësi Urdhërësën Administrative të UNMIK-ut 2007/5, përfshirë që të tri Aneksit e saj, Neni 26 i Aneksit I parasheh që e drejta nga Aneksi III i Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut 2007/5 duhet të zëvendësohet me të drejtën e cila referohet në Aneksin II. Megjithatë, nuk ka ndonjë dispozitë të veçantë apo ndonjë të dhënë tjetër në Ligjin 03/L-079 apo në Aneksit e tij që qëllimi i këtij ndryshimi të veçantë ishte të heq Aneksin I apo Aneksin II të Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut. Rrjedhimisht, Komisioni konsideron që të tri Aneksit e Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut 2007/5 janë përfshirë në pakon legislative dhe Komisioni do t'u referohet në këtë vendim si Nën-Aneksit I, II dhe III, respektivisht.

11. Të tri kërkesat që përfshihen në këtë vendim janë kontestuese, në kuptimin se pala që i ka uzurpuar pronat e kërkuara ("pala përgjegjëse") ka kontestuar vlefshmërinë e kërkesës brenda afatit prej 30 ditësh të paraparë në nenin 10.2 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079, ose më vonë gjatë procedurës, sipas nenit 10.3 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079.

12. Komisioni është i kënaqur, bazuar në dëshmitë që i posedon, që të tri kërkesat rrjedhin si rezultat i rrethanave që ndërlidhen drejtpërsëdrejti me, apo që janë pasojë e konfliktit të armatosur që ka ndodhur në Kosovë mes 27 shkurtit 1998 dhe 20 qershorit 1999.

1. Kërkesa Nr. 10235 dhe 10327

13. Kërkesa Nr. 10235 është paraqitur nga paraqitësi i kërkesës në cilësinë e bartësit të së drejtës pronësore, përderisa Kërkesa Nr. 10327 paraqitur nga i njëjti paraqitës i kërkesës si anëtar i bashkësisë familjare të babait të tij të ndjerë, i cili është bartës i së drejtës pronësore, në pajtim me nenin 1.2 të Aneksit II të Urdhëresës Administrative të UNMIK-ut 2007/5 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079. Neni 1 i Udhëzimit Administrativ të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079 përcakton që si "Anëtar i Bashkësisë Familjare" përfshihet "bashkëshorti/ja, fëmijët (të lindur brenda dhe jashtë martese apo të adoptuar) dhe personat tjerë të cilët bartësi i së drejtës pronësore është i obliguar t'i mbështesë në pajtim me ligjin e aplikueshëm, apo personat të cilët janë të obliguar të mbështesin bartësin e së drejtës pronësore në pajtim me ligjin e aplikueshëm, pavarësisht nëse ata persona kanë apo nuk kanë banuar në pronë së bashku me bartësin e së drejtës pronësore." Komisioni ka përcaktuar se, sipas ligjit të aplikueshëm, ky definicion përfshin përveç bashkëshortëve dhe fëmijëve, gjithashtu edhe prindërit, vëllezërit, motrat, gjyshërit dhe nipat/mbesat e bartësit të së drejtës pronësore. Prandaj, paraqitësi i kërkesës Nr. 10237 përfshihet në definicion e anëtarit të bashkësisë familjare dhe rrjedhimisht ka të drejtë të paraqesë kërkesë në emër të babait të tij.

14. Paraqitësi i kërkesës ka autorizuar djalin e tij që ta përfaqësojë në të dy kërkesat me një autorizim valid dhe të zbatueshëm sipas nenit 5.2 të Urdhëresës Administrative të UNMIK-ut 2007/5 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079.

15. Paraqitësi i kërkesës në të dy kërkesat ka paraqitur fletën poseduese në mbështetje të kërkesës për pronësi mbi pronën e kërkuar. Fletat poseduese janë verifikuar si valide nga Sekretaria Ekzekutive. Paraqitësi i kërkesës deklaroi se parcelat përkatëse i janë ndarë atij dhe babait të tij nga ndërmarrja shoqërore bujqësore "Suvi D-Lipjan" si pjesë e procesit të ri-ndarjes së tokave. Nuk është dhënë asnjë datë e ndarjes së parcelave edhe pse është i është referuar Ligjit për Kthimin e Tokave të vitit 1992. Duket se ndërmarrja shoqërore ka marrë parcelat nga eksproprijimi i mëhershëm i tokave. Paraqitësi i kërkesës deklaroi se ai dhe babai i tij e kanë humbur posedimin e tokave në qershor 1999.

16. Pala përgjegjëse në Kërkesat Nr. 10325 dhe 10327 është uzurpuesi aktual i të dy parcelave. Ai pohon se të dy parcelat në fjalë i kanë takuar gjyshit të tij i cili ka humbur posedimin e tokës, kur toka është uzurpuar me forcë nga dy individë "kolonialistë". Pala përgjegjëse pohon se këta individë më vonë ia kanë shitur këto parcela dhe disa parcela tjera ndërmarrjes bujqësore nga e cila pastaj paraqitësi i kërkesës i ka marrë ato. Pala

përgjegjëse pohon se dokumentet e pronësisë mbi parcelat i janë marrë gjyshit të tij nga "kolonialistët".

17. Pala përgjegjëse nuk ka mundur të gjejë dokumentet për këtë pronë në asnjë arkivë të Kosovës, megjithatë ai ka paraqitur dy vendime të gjykatës në mbështetje të kërkesës së tij. Vendimi i parë është një vendim i Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, i datës 11 janar 1954 me të cilin gjykata ka refuzuar kërkesën e gjyshit të palës përgjegjëse për konfirmimin e të drejtës së tij pronësore. Vendimi i dytë është vendimi i apelit i Gjykatës Supreme, i datës 18 janar 1954, me të cilin hudhet ankesa e gjyshit të palës përgjegjëse si e pabazë dhe konfirmohet vendimi i mëparshëm i Gjykatës së Qarkut. Vendimet e gjykatës nuk përmbajnë asnjë referencë të parcelave në fjalë në Kërkesat Nr. 10325 dhe 10327, dhe Komisioni vëren se natyra dhe sipërfaqja e pronave bujqësore të cilat përmenden në dy vendimet e gjykatës, janë të ndryshme nga ato që përmenden në fletët poseduese që kanë të bëjnë me parcelat e kërkuara. Sidoqoftë, edhe nëse vendimet e gjykatës do të kishin lidhje me parcelat e kërkuara në fjalë, në këto kërkesa, ato nuk e mbështesin palën përgjegjëse pasi që kërkesat për konfirmim të pronësisë të bëra nga gjyshi i tij, janë refuzuar nga të dy gjykatat.

18. Pala përgjegjëse deklaron se ai ka filluar t'i shfrytëzojë pronat nga qershori 1999 deri më sot, dhe thotë se ai ka paraqitur një numër deklarata të dëshmitarëve në policinë e Lipjanit në vitin 1999, të cilat vërtetojnë pronësinë e gjyshit të tij mbi tokën. Megjithatë, këto deklarata nuk i janë paraqitur Komisionit.

19. Paraqitësi i kërkesës ka paraqitur fletën poseduese të verifikuar në të dy kërkesat, e cila konfirmon të drejtën e pronësisë së bartësit të së drejtës pronësore mbi pronat e kërkuara. Siç është dhënë më sipër, pala përgjegjëse nuk ka dëshmi për të treguar se ai është pronari i ligjshëm i pronës në fjalë. Rrjedhimisht, pasi që paraqitësi i kërkesës ka dëshmuar pronësinë e bartësit të së drejtës pronësore mbi pronat e kërkuara në datën e humbjes së posedimit mbi pronat d.m.th në qershor 1999, të dy kërkesat qëndrojnë të aprovohen në emër të bartësve përkatës të së drejtës pronësore. Komisioni nuk ka juridiksion për të shqyrtuar ligjshmërinë e akteve të nacionalizimit ose ekspropriimit nga regjimet e kaluara.

20. Paraqitësi i kërkesës nuk ka paraqitur asnjë vendim mbi trashëgiminë lidhur me Kërkesën Nr. 1032 dhe Komisioni nuk ka juridiksion mbi çështjet e trashëgimisë. Rrjedhimisht, vendimi që konfirmon të drejtën pronësore në favor të bartësit të ndjerë të së drejtës pronësore qëndron të aprovohet në këtë kërkesë.

2. Kërkesa Nr. 00258

21. Kërkesa Nr. 00258 është paraqitur nga paraqitësi i kërkesës në cilësinë e bartësit të së drejtës pronësore. Ai ka paraqitur një fletë poseduese lidhur me pronën e kërkuar, e cila është verifikuar nga Sekretaria Ekzekutive. Paraqitësi i kërkesës ka paraqitur gjithashtu edhe një kontratë të verifikuar mbi shitblerjen e pronës së kërkuar të datës 20 qershor 1988 që e identifikon atë si bashkë-blerës i pronës. Agjencia Kadastrale e Kosovës konfirmon se paraqitësi i kërkesës është regjistruar si bashkëpronar i pronës që nga viti 1988.

22. Pala përgjegjëse në kërkesë është uzurpuesi aktual i pronës. Megjithatë kërkoj të drejtë ligjore mbi pronën gjatë notifikimit, ai nuk ka paraqitur asnjë dokument apo

informacion në mbështetje të kësaj të drejte, edhe pse nga Sekretaria Ekzekutive i është dhënë mundësia për të bërë një gjë të tillë.

23. Pasi që paraqitësi i kërkesës ka paraqitur fletën poseduese të verifikuar dhe kontratën e shitblerjes që konfirmon të drejtën e tij për bashkëpronësi mbi pronën, vendimi në favor të të bartësit të së drejtës pronësore qëndron të aprovohet në këtë kërkesë, siç është dhënë më sipër.

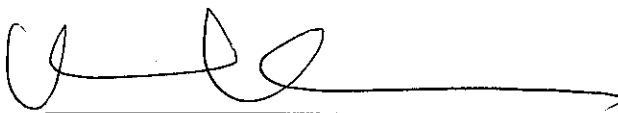
24. Duke pasur parasysh të mësipërmen, Komisioni është i kënaqur, bazuar në dëshmitë që i posedon, se në Kërkesën Nr. 10325, 10327 dhe 00258:

- (a) bartësi i së drejtës pronësore ka të drejtën e pronësisë mbi pronën e kërkuar, apo mbi pjesën e tillë siç është specifikuar në vendimin përkatës individual;
- (b) paraqitësi i kërkesës në secilin rast tani nuk mund të ushtrojë të drejtën e tij apo të saj të pronësisë; dhe
- (c) kërkesa në secilin rast përfshin rrethanat e ndërlidhura drejtpërsëdrejti apo që janë pasojë e konfliktit të armatosur që ka ndodhur në Kosovë në mes 27 shkurtit 1998 dhe 20 qershorit 1999.

C. Vërejtje përmbledhëse

25. Vendimi dhe urdhri i Komisionit gjithashtu aplikohen, ku është e përshtatshme, për çdo pronë të bashkuar, d.m.th. për çdo ndërtesë apo konstruksion tjetër të zotëruara apo të shfrytëzuara nga paraqitësi i kërkesës ose bartësi i së drejtës pronësore, siç mund të jetë rasti, të cilat formojnë një njësi me pronën e kërkuar.

26. Neni 8.8 i Aneksit III të Urdhërësës Administrative të UNMIK-ut nr. 2007/5 të përshtatur në Ligjin Nr. 03/L-079, lejon Kryetarin e Komisionit të nënshkruajë vendimin grupor duke aprovuar të gjitha kërkesat individuale të përmendura në vendimin grupor, nëse numri i kërkesave të vendosura gjatë seancës është i madh. Komisioni konsideron se kjo është e përshtatshme në rastin konkret.

Kryetari

ANKESAT

Rregullorja e UNMIK-ut 2006/50 dhe Ligji Nr. 03/L-079 parashohin që:

12.1 Brenda 30 (tridhjetë) ditësh nga njoftimi i palëve nga Agjencia Kosovare e Pronës për vendimin e Komisionit mbi kërkesën, pala mund të paraqesë ankesë ndaj vendimit të tillë në Gjykatën Supreme të Kosovës përmes Sekretarisë Ekzekutive të Agjencisë Kosovare të Pronës.

12.3 Ankesa mund të paraqitet duke u bazuar në atë se:

- (a) Vendimi përmban gabim thelbësor apo moszbatim serioz të ligjit material apo procedural; apo
- (b) Vendimi mbështetet në vlerësim të gabuar apo të mangët të fakteve.

Informacione shtesë lidhur me procedurën e ankesave gjenden në Faqen e veçantë të Informacioneve për Ankesa e cila u ofrohet palëve së bashku me vendimin.

*** Versioni në gjuhën angleze është versioni zyrtar i të gjitha vendimeve të Komisionit për Kërkesa Pronësore. Në rast të mospërputhjes mes versionit në gjuhën angleze dhe versionit në gjuhën shqipe apo serbe, atëherë mbizotëron versioni në gjuhën angleze.**

Spreadsheet /Lista /Prilog
Part A/Pjesa A/Deo A

KPA00258
KPA10325
KPA10327